

Mål och budget 2024 med plan för 2025 och 2026

För ett tryggt och hållbart Södertälje

Beslutad av kommunfullmäktige
den 27 november 2023.

**Södertälje
kommun**

Separat bilaga

1. Resultatbudget 2024 med plan för 2025–2026

2. Balansbudget 2024 med plan för 2025–2026

3. Finansieringsbudget 2024 med plan för 2025–2026

4. Sammanställning av budgetramar per nämnd

5. Investerings- och lokalbudget för kommunkoncernen

6. Exploateringsbudget

7. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

8. Generella och särskilda ägardirektiv för Telge AB och dess dotterbolag

9. Resultatbudget för bolagskoncernen 2024–2026

10. Organisation, struktur och styrande dokument för planering och uppföljning inom Södertälje kommunkoncern

Innehåll

1. Inledning	5
2. Majoritetens prioriteringar	6
3. Omvärldsanalys	10
4. KF-mål: socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara Södertälje	12
4.1.1 Målområde - Socialt hållbara Södertälje	13
4.1.2 Målområde - Ekologiskt hållbara Södertälje	16
4.1.3 Målområde - Ekonomiskt hållbara Södertälje	18
5. Inriktning för budgetperioden	20
6. Nämndspecifika fokusområden	40
7. Uppdrag	45

Södertälje
kommun

1. Inledning

Valåret 2022 var ett händelserikt och omvälvande år för världen, Sverige och för Södertälje. Ryssland startade krig mot Ukraina, inflationen var i antågande, det kriminella våldet eskalerade och rörde upp känslan av kaos i hela landet. I det kaoset bildades en historisk majoritet i Södertälje mellan Socialdemokraterna, Moderaterna och Miljöpartiet. Majoriteten enades kring behovet av att samverka över gränserna och kraftsamla mot den grova organiserade brottsligheten. De svåra frågor som Södertälje kommun hanterar går att lösa. För att göra det krävs politik som gynnar alla Södertäljebor och som för kommunen framåt i rätt riktning.

Inför 2024 behöver vi nu lägga en budget som både tar hänsyn till det tuffa ekonomiska läge vi står inför och som lyfter de prioriteringar majoriteten enats om. Budgeten är en av de stramaste som lagts på många år med tydliga prioriteringar kring vilka åtgärder som ska genomföras. En del investeringar och satsningar behöver vänta något tills det ekonomiska läget förbättrats, men mycket kan genomföras även inom den ram som givits. Med denna budget levererar vi en ekonomi i balans och med ett, om än lägre, positivt resultat på sista raden.

Södertälje står starkt och stadigt. Eleverna i våra skolor visar allt bättre kunskapsresultat, arbetslösheten bland Södertäljes unga är lägre än riksgenomsnittet, näringslivet är starkt och växer, Södertälje kommun har rankats till Sveriges nionde bästa miljökommun och det är ordning och reda i kommunens ekonomi. Blickar vi även framåt ett par år kommer vi få se fantastiska förbättringar i stadskärnan och i våra kommundelar med vackra och roliga platser för invånare och besökare att ta del av.

2024 blir ett stramt år ekonomiskt, men Södertälje kommun är stark och har mycket att se fram emot. Målen och vägen framåt är tydliga. Den kommun vi lämnar över till kommande generationer ska vara ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar.

Boel Godner
Socialdemokraterna

Alexander Rosenberg
Moderaterna

Lars Greger
Miljöpartiet

2. Majoritetens prioriteringar

Under hösten 2022 enades majoritetens tre partier – Socialdemokraterna, Moderaterna och Miljöpartiet – om fem gemensamma prioriteringar att arbeta med under kommande mandatperiod. Dessa fem prioriteringar återspeglas i de prioriteringar som föreslås i Mål och budget 2024.

2.1 Stärka skolan och barns uppväxtvillkor

Att Södertälje kommuns barn och unga har goda uppväxtvillkor är majoritetens högsta prioritet. I det ingår en god och jämlik skola för alla barn och unga. Södertälje har gjort en fantastisk skolresa för att förbättra elevernas kunskapsresultat med systematiskt kvalitetsarbete. Den utvecklingen ska fortsätta så att målet att alla barn ska klara behörighet till gymnasiet nås. En bra utbildning är i särklass den viktigaste förebyggande insatsen för att kommande generationer ska få en bra start i livet. Utöver skolan behöver vi erbjuda likvärdiga möjligheter för alla barn och unga att ta del av de fritidsaktiviteter som erbjuds.

Under den här mandatperioden vill vi ytterligare höja ambitionerna och fortsätta den positiva utvecklingstrend som finns på våra skolor och förskolor. Vi ser också ett behov av fler yrkesinriktade utbildningar som motsvarar företagens behov av kompetens.

Många unga behöver stöd och hjälp med att förbereda sig inför livet som vuxen. Kommunens studie- och yrkesvägledare ska guida den som är osäker på vilken typ av arbete som passar och informera om arbetsmarknadens villkor. Det är viktigt att, särskilt inför gymnasievalet, kunna få kunskap om och förståelse för arbetsmarknaden.

2.2 Fatta nödvändiga beslut för att bekämpa grov organiserad brottslighet och välfärdsbrottslighet

I Södertälje ska alla känna sig trygga. En känsla av otrygghet är personlig och kan orsakas av flera anledningar. Det kan komma av dålig belysning på gator, rädsla för kränkningar och våld, osäkerhet i arbetslivet eller när helst vi känner oss osäkra, hotade eller sårbara. Kommunens verksamheter ska ta alla dessa på allvar och arbeta för att öka tryggheten där det behövs.

Grov organiserad brottslighet och våldet som eskalerat är en stor orsak till invånarens otrygghet idag. För att motverka brottsligheten behövs åtgärder på alla nivåer i samhället. Så väl nationella satsningar som lagändringar, strängare straff och fler poliser som förebyggande insatser för att stoppa rekryteringen av unga till liv i kriminalitet.

Södertälje kommun har under lång tid arbetat och samverkat för att motverka den grova organiserade brottsligheten. Hårdare markanvisningspolicy med tydliga krav på exploatörer, stoppa fusk inom vård och omsorg, samverkan med Polisen och andra myndigheter är viktiga åtgärder som motverkar fusk och bedrägerier. Men det finns alltid mer att göra. Majoriteten är enade i frågan om att detta viktiga arbete ska fortsätta och intensifieras.

För att stärka tryggheten och säkerheten för invånarna behövs ökad samverkan mellan myndigheter, skolor, föreningar, näringsliv och civilsamhälle. Södertälje kommun ska fortsätta det intensiva arbetet med att identifiera och åtgärda otrygga miljöer, bekämpa den grova organiserad brottsligheten och stärka säkerheten för kommunens invånare.

2.3 Utveckla arbetsmarknads- och näringslivspolitik

I en tid som fortfarande i hög grad präglas av osäkerhet kommer Södertälje kommuns förutsättningar att påverkas av arbetsmarknadens utveckling nationellt. För att uppfylla uppdraget gentemot invånarna krävs att kompetensförsörjningen säkras. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare ska fortsätta och utvecklas. Kommunen behöver vara en arbetsgivare med goda villkor och bra möjligheter till utveckling.

Södertälje växer sig allt starkare och intresset för att investera och etablera sig här ökar. Näringslivsklimatet och tillgången till jobb är viktigt för en fortsatt positiv utveckling. Vi är en betydande regional kommun med cirka 55 000 arbetsplatser. Och vi har bland länets lägsta arbetslöshet bland ungdomar. Trots detta behöver kommunen öka satsningarna på att fler ska få arbete. Att ha ett eget arbete är en av de viktigaste integrationsåtgärderna.

En av majoritetens första insatser har varit att starta en arbetsmarknads- och näringslivsnämnd. Nämndens arbetsuppgifter är att förbättra kommunens näringslivsklimat och se till att fler vuxna Södertäljebor blir självförsörjande, antingen genom utbildning eller genom att börja arbeta.

En viktig del i ett hållbart näringsliv är samverkan. Södertälje kommun ska samverka med det lokala näringslivet där det är gynnsamt och lämpligt inom både den företagsinriktade verksamheten och inom utbildningssektorn.

Ett gott företagsklimat är nödvändigt för näringslivets fortsatta utveckling och kommunens service till företagen ska bli bättre och mer effektiv. På så sätt kan företagsklimatet i Södertälje förbättras.

2.4 Stärka den gröna omställningen där kommunen vidtar offensiva åtgärder för miljö och klimat

Den gröna omställningen ska stärkas och kommunen ska vidta offensiva åtgärder för miljö och klimat. Friska vattendrag, ren luft, grönområden i stad och på landsbygd är förutsättningar för ett gott liv. Den kommunala organisationen behöver arbeta brett för att minska klimatutsläpp och stärka den biologiska mångfalden.

För Södertäljes invånare ska det vara lätt att bidra till en ekologisk hållbarhet. Det innebär att återvinna rätt, återbruka när man kan och välja mer klimatsmart val för att få vardagen att gå ihop. Även näringslivet behöver öka sina insatser för att nå samhällets klimatmål och kommunen ska vara en aktiv part i detta.

Hållbar byggnation och elektrifiering är viktigt för att stärka den gröna omställningen och för att Södertälje kommun ska fortsätta växa hållbart. Genom energieffektivisering, resurseffektivt byggande och elektrifiering kan klimatbelastningen minska och den gröna omställningen stärkas. Södertälje kommun ska tillsammans med näringslivet hitta former för samverkan för att fortsätta främja arbetet med grön innovation och tillväxt.

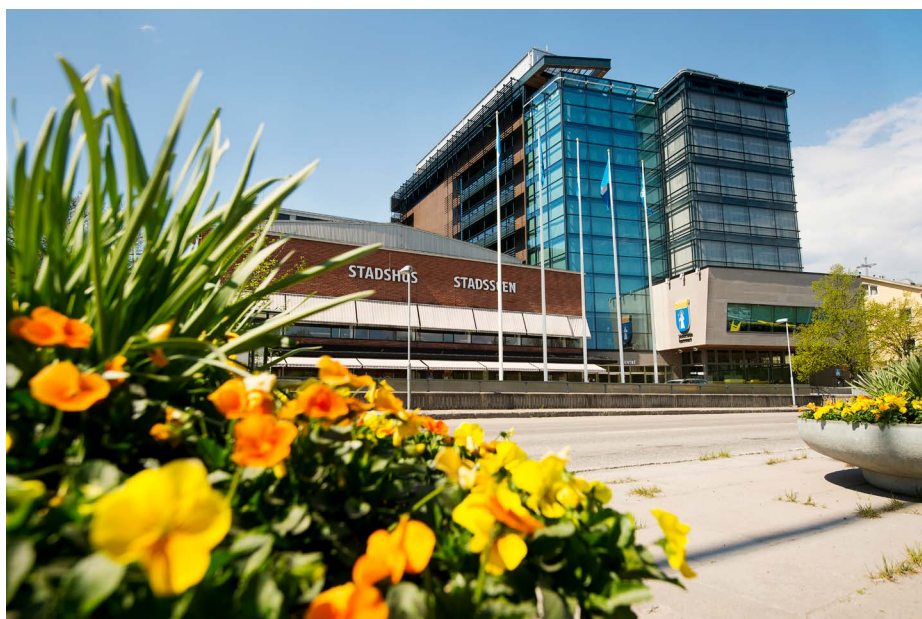

FOTO: PONTUS ÖRRE

2.5 Hålla ordning och reda i kommunens ekonomi

Resultatet i kommunsektorn kommer bli lägre under 2024. Många kommuner och regioner beräknas budgetera underskott. Högre prisbasbelopp medför att kommunernas kostnader för pensioner ökar, skatteunderlagets köpkraft urholkas genom högre priser på insatsvaror och inflationen medför ett ökat tryck på arbetsgivare. Arbetslösheten förutses öka i en tid där ränteläget och kostnaderna för mat och andra förnödenheter ökar. 2024 blir ett tufft år för såväl verksamheter som invånare.

Södertälje kommun har under flera års tid levererat ett gott resultat på sista raden. Det kommer vi göra även kommande år, även om summan blir något lägre 2024. En god ekonomisk hushållning är viktig för majoriteten, därför blir det en återhållsam och sparsam budget 2024.

Vissa satsningar och investeringar som inte brådskar kommer få vänta. Vi har tagit stort ekonomiskt ansvar tidigare men nu blir det extra viktigt att hålla i pengarna för att inte skuldsätta kommande generationer mer.

Majoriteten är beredd att fatta de beslut som är nödvändiga för kommunens bästa på lång sikt. Södertäljes ekonomi ska även fortsatt gå med överskott men det tuffa läget 2024 kommer innebära en stramare budget med tydliga prioriteringar.

Tillsammans tar vi ansvar för att leverera en god ekonomisk hushållning samtidigt som vi fortsätter arbeta för trygghet, ekonomisk och hållbar stabilitet, jämlikhet och framtidstro i hela Södertälje kommun.

FOTO: LIZA SIMONSSON

3. Omvärldsanalys

Än syns inget slut på krigen som skakar vår omvärld med ökad polarisering och utsatthet som följd. Detta innebär att säkerhetsläget har förändrats i hela landet, även i Södertälje.

I inflationens spår minskar hushållens konsumtion. Exporten har bromsat in något och bostadsbyggandet faller snabbt. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige men inte i samma omfattning som tidigare prognoser. Lågkonjunkturen bedöms bli långdragen och Sverige förväntas inte vara på normala snittnivåer förrän under senare delen av år 2026.

Fler räntehöjningar förväntas från centralbankerna. Konjunkturedgången i Sverige, som är betydligt större än i många andra länder, har sin grund i hushållens höga skuldnivåer vilket gör ekonomin mer känslig för förändrade räntor. Till detta har dessutom svenska hushåll betydligt kortare räntebindningstider än i flertalet andra länder.

Resultatet i kommunsektorn ser ut att falla och många kommuner och regioner budgeterar för underskott på grund av inflationen. Högre prisbasbelopp medför att kommunernas kostnad för pensioner ökar, men den största effekten på ekonomin kommer sig av att skatteunderlagets köpkraft urholkas genom högre priser på insatsvaror för kommunsektorn.

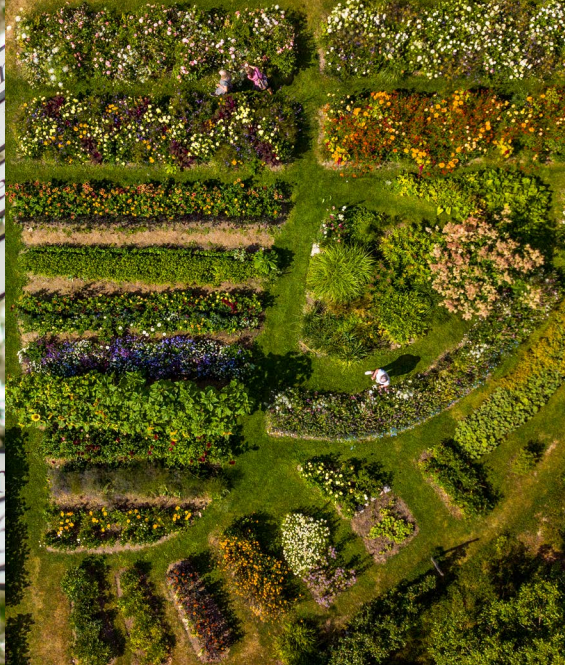

FOTO: PONTUS ORRE

Den svaga BNP-tillväxten har hittills inte satt ett avtryck på arbetsmarknaden, men det antas att arbetslösheten kommer öka något. Omfattningen på nedgången i sysselsättningen är oviss och helt avgörande för hur konjunkturen utvecklar sig.

Många arbetsgivare upplever att det är svårt att hitta rätt kompetens trots hög arbetslöshet. Kompetensgapet, skillnaden mellan de kompetenser som företag och organisationer behöver och de som finns på marknaden, är inom vissa yrkesgrupper fortsatt stor. Inom de områden där det finns utbildade personer, kvarstår utmaningen att dessa ska välja kommunen framför andra arbetsgivare och branscher.

Kommande år beräknas antalet anställda i kommuner och regioner fortsätta öka samtidigt som det kommer vara hård konkurrens om arbetskraften. Arbetsgivare i kommuner och regioner kommer därför behöva lägga större fokus på att behålla medarbetare, jobba med omställning och öka sin attraktionskraft på ett flertal olika plan.

Södertälje kommun fortsätter att växa, om än något mindre än tidigare prognoser. År 2035 beräknas vi vara 122 740 personer. Numerärt kommer barn i åldern 6-15 år och personer mellan 65 och 69 år öka mest. En växande befolkning ställer krav på nya investeringar och vi kommer fortsätta ha en hög takt i bostadsbyggandet. Investeringar i allt från infrastruktur, verksamhetslokaler och kultur behövs för att minska sociala skillnader, möta klimatmål och bygga en styrka för att möta framtida kriser.

4. KF-mål: socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara Södertälje

För att utveckla Södertälje kommun på ett hållbart sätt har kommunfullmäktige fastställt tio utvecklingsmål inom tre målområden.

4.1 Sammanställning av mål på kommunfullmäktigenivå

Mål	Målområde	Utvecklingsmål
Utvecklingsmål	Socialt hållbara Södertälje	<ul style="list-style-type: none"> Södertälje kommuns barn och unga har goda uppväxtvillkor Södertälje kommuns invånare har inflytande och är delaktiga Södertälje kommuns invånare har goda livsvillkor Södertälje kommuns invånare lever tryggt och säkert Södertälje kommun är en attraktiv plats för att etablera och driva företag i
	Ekologiskt hållbara Södertälje	<ul style="list-style-type: none"> Södertälje kommun är klimatneutral senast 2030 Södertälje kommuns invånare lever i ett attraktivt och ekologiskt hållbart samhälle
Resursmål	Ekonomiskt hållbara Södertälje	<ul style="list-style-type: none"> Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning Södertälje kommun arbetar effektivt Södertälje kommun kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med rätt kompetens

Nämnderna ska svara upp mot samtliga kommunfullmäktiges mål, med undantag från KF-mål 10, och bryta ner dem till nämndmål i sina verksamhetsplaner. Detta genom att utifrån kommunens styrmodell och nämndernas reglementen förtydliga och konkretisera målen inom ramen för sitt specifika samhällsuppdrag. Nämnderna ska även i sina mål, när behov föreligger, ta hänsyn till kommunövergripande styrdokument. Kommunstyrelsen är uteslutande det organ som följer upp KF-mål 10.

I uppföljningen förutsätts nämnderna ta ansvar för att inhämta nödvändig information och ha uppsikt över verksamheten för att kunna bedöma hur det går i förhållande till målen.

4.1.1 Målområde - Socialt hållbara Södertälje

För Södertälje kommun betyder social hållbarhet att alla invånare får sina rättigheter och behov tillgodosedda i välfärdssamhället. Ett socialt hållbart samhälle är jämlikt och människor har inflytande och ges likvärdiga förutsättningar att leva ett gott liv. När verksamheter som till exempel skola och äldreomsorg fungerar, stärks den sociala hållbarheten. Samhällsplanering kan på olika sätt bidra till den sociala hållbarheten. Exempelvis handlar det om att ta hänsyn till hur infrastruktur, bostadsbyggande, parkmiljöer och friluftsområden påverkar den sociala hållbarheten. I ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum krävs det att människor känner tillit och förtroende till varandra, till samhällets gemensamma institutioner. Insatser för kultur, idrott och demokrati är av stor vikt för att bevara och utveckla den sociala hållbarheten.

KF-mål 1: Södertälje kommuns barn och unga har goda uppväxtvillkor

Alltför många barn växer upp i utsatthet och där har kommunen en grundläggande funktion att fylla. Skolan är extra viktig. I Södertälje ska det vara lätt för barn och ungdomar att ta del av ledarledda kultur- och idrottsaktiviteter av hög kvalitet och ett brett utbud. Barn och unga ska vistas i trygga, hälsosamma och inspirerande lek-, idrotts-, kultur-, fritids- och friluftsmiljöer.

Skolan och förskolan ska vara en trygg miljö och en plats som stärker barnens och elevernas självkänsla och ger dem framtidstro. Utifrån det övergripande målet ska enheternas kvalitetsarbete vara systematiskt, strategiskt och forskningsbaserat. Särskilt viktigt är det att alla förskolor och skolor utvecklar sin kvalitet inom de fyra områden som kommunen valt att prioritera, då forskning visar att de leder till förbättrade resultat – tydlig pedagogisk ledning, lärande organisationskultur, mål- och resultatstyrning och hög kvalitet i undervisningen.

Hos många elever och deras familjer är det för låg kunskap om den svenska arbetsmarknadens villkor. Fler elever och föräldrar behöver ha en djupare kunskap och förståelse om arbetsmarknaden inför sina gymnasieval.

KF-mål 2: Södertälje kommuns invånare har inflytande och är delaktiga

Södertäljes invånare behöver vara delaktiga i utvecklingen av kommunens verksamheter och i övriga samhället. De ska därför ha goda möjligheter att på lika villkor kunna delta i samhällslivet, påverka sin vardag och ha möjlighet till insyn och inflytande. Rätten och möjligheten att vara aktiv och forma villkoren för beslutsfattande ska vara jämställd.

Kommunen behöver arbeta med former för konstruktiva medborgardialoger och en korrekt analys av orsaker till att invånare till exempel väljer att inte rösta för att se vilken väg vi behöver ta i det fortsatta arbetet med demokratifrågor.

KF-mål 3: Södertälje kommuns invånare har goda livsvillkor

Goda livsvillkor är viktigt för den sociala hållbarheten och förutsätter såväl en väl fungerande kommunal verksamhet, som en livskraftig arbetsmarknad och ett starkt civilsamhälle.

Kommunen ska utveckla villkoren för alla. Södertäljes invånare ska på lika villkor kunna delta i samhällslivet, känna sig trygga och säkra. Goda livsvillkor handlar också om att ha en god hälsa och en meningsfull fritid. Kultur och närhet till natur är viktiga delar som bidrar till att människor känner välmående.

Södertälje kommuns verksamheter ska kännetecknas av god service och hög tillgänglighet. Verksamheterna ska ständigt sträva efter att leverera bra kvalitet. Av särskild vikt är kvaliteten i kommunens välfärdsverksamheter som ska präglas av trygghet, värdighet och respekt. När man är i behov av omsorg ska samhället finnas där som ett stöd.

I sina kontakter med kommunen ska invånarna ges ett gott bemötande och ha lätt att få information om kommunens uppdrag, tjänster och åtaganden. Svar på frågor och synpunkter ska ges skyndsamt. Det ska finnas möjlighet att inhämta information och göra ärenden så enkelt och snabbt som möjligt.

Vuxenutbildningen, där Komvux, SFI och yrkeshögskolan ingår, ska även fortsätta ett stort ansvar för att stärka vuxnas kunskaper i det svenska språket. Vuxenutbildningen ska vidare erbjuda jämlika och jämställda möjligheter för fler invånare att få en yrkesutbildning eller en behörighet till vidare studier.

KF-mål 4: Södertälje kommuns invånare lever tryggt och säkert

Det här målet innehåller två delar, säkerhet och trygghet. Säkerhet handlar om den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörningar samt att kommunen har en beredskap när det uppstår en kris eller annat som inte är ett normalläge. Trygghet är individens upplevelse av säkerheten eller risken. Viktiga verksamheter inom området trygghet och säkerhet är krisberedskap, räddningstjänst, alarmering, olycks- och brottsförebyggande samt internt skydd.

Samtliga områden som kommunen är huvudman för påverkas av det nationella höjda säkerhetsläget. Kommunen ska arbeta för att på bästa möjliga sätt skydda kommunala skyddsobjekt och infrastruktur.

För att öka tryggheten ska kommunens samtliga verksamheter samverka och arbeta proaktivt med och vara lyhörda för de behov som finns när det gäller ökad trygghet. En viktig del i kommunens ansvar är också att informera och förbereda Södertäljes invånare på en eventuell framtida krissituation eller extraordinär händelse.

Arbetet inom Pax, samverkan med Polisen och andra myndigheter, är viktiga insatser som motverkar den grova organiserade brottsligheten. Södertälje kommun ligger, och ska fortsätta ligga, i framkant vad gäller arbetet mot den grova organiserade brottsligheten.

KF-mål 5: Södertälje kommun är en attraktiv plats för att etablera och driva företag i

Södertälje kommun ska vara och upplevas som en attraktiv plats att leva och bo i – en plats där människor trivs och utvecklas. Kommunen ska bidra till en hög livskvalitet genom att erbjuda bra förutsättningar för ett rikt kultur-, fritids- och idrottsliv, bra skolor, bostäder, en väl fungerande infrastruktur och många spännande arbetsmöjligheter.

Genom ett starkt näringsliv skapas fler arbetstillfällen, tillväxt, bra service och en ökad attraktionskraft. Företag ska få ett professionellt bemötande, god service och bra möjligheter att etablera sig och växa här. Södertäljes invånare ska kunna utvecklas och besökare ska hitta många attraktiva besöksmål och evenemang i Södertälje. Kommunen ska marknadsföra Södertälje som besöksmål.

Södertälje kommun ska vara känt för att vara en välkomnande plats som erbjuder en genuin stadskärna och vacker natur kombinerat med en levande landsbygd och för att vara en plats där människor möts. Världsledande medicintillverkning, lastbilar och bussar samt hållbara livsmedel är några näringsområden som utmärker Södertälje kommun och bidrar till att göra den attraktiv.

4.1.2 Målområde - Ekologiskt hållbara Södertälje

Den ekologiska hållbarheten utgör en ram för de två andra hållbarhetsdimensionerna då jordens ekosystem skapar förutsättningar för social och ekonomisk hållbarhet. Friska ekosystem behövs för att människan ska kunna leva, livnära sig och skapa en ekonomisk trygghet. Vi lever idag utanför gränserna för långsiktig ekologisk hållbarhet och samhället behöver ställa om för att leva inom de ramar som planeten och närmiljön klarar av. Kommunens hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 och de globala målen, vilket är den mest ambitiösa överenskommelse för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. I en hållbar utveckling tar Södertälje kommun ansvar för att minska utsläppen och stärka den biologiska mångfalden. Det handlar exempelvis om ökad kunskap inom kommunens verksamheter och val av miljövänliga produkter. Kommunens egna verksamheter ska sträva efter att ligga i framkant i klimat- och miljöarbetet.

KF-mål 6: Senast 2030 är Södertälje kommun klimatneutral

Klimatförändringarna oroar många invånare och Södertälje kommun ska ta ansvar för att inom vårt geografiska område och mandat se till att målen för att minska klimatutsläppen förverkligas. Arbetet ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Kommunen ska skapa lösningar och infrastruktur som underlättar för invånare, verksamheter och företag att göra klimatsmarta val.

Ansvarsfull energianvändning, medveten konsumtion och höga miljökrav vid upphandling är nödvändiga delar i ett hållbart samhälle. Fokus ska ligga på de största utsläppskällorna men de små förändringarna som bidrar till omställningen är också viktiga. Kommunens invånare ska göras delaktiga och få information om de insatser som genomförs för att nå klimatmålen.

Kommunen ska ha en aktiv roll för att tillsammans med näringslivet ligga steget före i den gröna omställningen som skapar innovation och tillväxt.

KF-mål 7: Södertälje kommuns invånare lever i ett attraktivt och ekologiskt hållbart samhälle

Det ekologiskt hållbara samhället är en förutsättning för vår långsiktiga överlevnad och välfärd. Det gör även vår kommun attraktiv att bo i, med vackra miljöer, friska sjöar och ren luft att andas. Värdet av ekosystemtjänster ska därför alltid beaktas i samhällsplaneringen. Den biologiska mångfalden ska gynnas samtidigt som tätortsnära natur och grönområden tas tillvara för rekreation och friluftsliv. Genom kommunens måltidsverksamhet och odlingsstrategi stärks förutsättningarna att leva hållbart i kommunen. Vatten spelar en central roll i Södertälje, med sin kust och många vattendrag. För att säkerställa dricksvatten av god kvalitet, friska sjöar och hav som ger möjlighet till bad och fiske, ska arbetet med att förbättra vattenkvaliteten fortsätta. För att främja en god hälsa ska luftkvaliteten i staden förbättras och arbetet med giffria miljöer fortsätta.

4.1.3 Målområde - Ekonomiskt hållbara Södertälje

Ekonomi är ett verktyg för att uppnå social och ekologisk hållbarhet. Ett starkt näringsliv och hög grad av förvärvsarbete och sysselsättning skapar förutsättningar för tillväxt och ekonomisk hållbarhet. Södertälje har ett unikt geografiskt läge och en stark forsknings- och innovationskultur. Med både småföretagande och konkurrenskraftig exportindustri bidrar Södertälje kommun till svensk tillväxt. Med en mångfald av arbetstillfällen bidrar Södertälje kommun även till en ekonomisk hållbarhet i regionen. En långsiktigt hållbar ekonomi är grunden för att säkra framtidens välfärd. Södertälje kommuns ekonomi ska präglas av ordning och reda samt hög effektivitet.

Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning vilket handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och längre perspektiv och att varje generation ska bära sina egna kostnader. De tjänster som kommunen ska tillhandahålla och de satsningar som görs ska hålla under överskådlig tid.

KF-mål 8: Södertälje kommun har god ekonomisk hushållning

God hushållning och långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunkoncernen. Verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och effektivt. Alla delar i kommunkoncernen ska vara framåtsyftande i sina ekonomiska åtaganden och sträva efter att inte lämna över kostnader och svåra prioriteringar till kommande generationer.

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för kvalitetsutveckling i verksamheter, för såväl kommunala utförare och kommunala bolag, som för verksamheter som på kommunens uppdrag bedrivs av privata utförare.

Kommunfullmäktiges mått	Utfall 2022	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026
Resultat, kommunkoncern, mnkr	392,4	145	487	691
Rating (S&P Global)	AA+	AA+	AA+	AA+
Nämndernas budgetföljsamhet, %	1,7 %	± 0,5 %	± 0,5 %	± 0,5 %
Nämndernas prognoser vid delårsrapport per april avviker med helårsutfall med max 1 procent	-	± 1 %	± 1 %	± 1 %

KF-mål 9: Södertälje kommun arbetar effektivt

Södertälje kommun ska präglas av ordning och reda samt hög effektivitet. För att bygga vår gemensamma framtid är det viktigt att arbeta med en ansvarsfull resursanvändning. Kommunen ska ligga i framkant när det gäller kloka beslut och innovativa lösningar med fokus på långsiktig utveckling och förbättringar för Södertäljeborna.

Södertälje kommuns verksamheter ska hela tiden sträva efter att identifiera och genomföra möjliga effektiviseringar för att undvika onödiga kostnader. Kommunen ska arbeta på ett resurs- och tidseffektivt sätt och säkerställa verksamheternas kvaliteter.

KF-mål 10: Södertälje kommun kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med rätt kompetens

Södertälje kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare. Kommunen ska erbjuda utvecklande arbetsplatser, en bra arbetsmiljö och ett gott ledarskap samt villkor och förmåner som gör att vi kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. Södertälje kommuns medarbetare ska ha rätt kompetenser för uppgiften och erbjudas utvecklingsmöjligheter.

Förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang ska fortsätta stärkas.

Det är av största vikt att säkra tilliten till den kommunala organisationens förvaltning och bolag. Kommunen ska som ett led i det stärka arbetet med bakgrundskontroller, bland annat för att motverka organiserad brottslighet.

FOTO: PONTUS ORRE

5. Inriktning för budgetperioden

5.1 Stärkt förskola och skola för barn och unga

En god och jämlik utbildning är i särklass en av de viktigaste förebyggande insatserna för att minska utanförskapet och stärka individens möjligheter att lyckas i livet. Därför är detta majoritetens högsta prioritering.

I Stockholmsregionen är det sedan flera år ett lågt söktryck på yrkesutbildning på gymnasienivå. I flera kommuner har man skalat ner eller helt lagt ner yrkesprogrammen. Programmen har tidvis lågt söktryck och relativt få platser. I kombination med en låg regional gymnasiepeng för yrkesprogram har de svårigheter att bära sig ekonomiskt. Även anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola står inför utmaningar och behöver stärkta insatser, då nya kostnadsdrivande lagkrav införs som kräver fler resurser.

Alla elever ska klara grundskolan

Södertäljes barn och unga visar allt bättre kunskapsresultat i skolorna. Sedan det systematiska kvalitetsarbetet infördes har kunskapsresultaten ökat stadigt. Kommunen ska fortsätta hålla i arbetet så att den positiva trenden fortsätter. Målet är att alla elever ska ha behörighet till att studera vidare på gymnasiet.

Stärka kompetensen i grundskolan

Södertäljes elever ska ha möjligheter att lyckas minst lika bra som i andra kommuner. För det behövs fler utbildade lärare, ännu högre undervisningskvalitet, tydliga och snabba konsekvenser när något går fel. Fokus fortsätter ligga på att eleverna ska nå behörighet till gymnasiet efter genomgången grundskola.

Skolan ska bidra till minskat utanförskap

Södertäljes skolor ska hålla en jämn och hög kvalitet. Skolan ska finnas för och stötta alla elever efter behov, så att ingen hamnar efter, känner sig otillräcklig och därmed riskerar att få en sämre start i livet. När skolan fungerar bra minskar också risken att barn och unga rekryteras till grov organiserad brottslighet. Det är skolans uppgift att se till att eleverna är motiverade, känner gemenskap och hoppfullhet inför sin framtid.

Personal med rätt kompetens på alla skolor

Södertälje har en hög lärartäthet jämfört med andra kommuner i länet. Tack vare det långsiktiga arbetet med att utveckla undervisningen och höja kunskapsresultaten hos våra elever har vi nu även ökat andelen utbildade lärare och förskollärare. Arbetet med professionell kompetensförsörjning inom skolan ska fortsätta. Grunden för bra undervisning är duktiga, motiverande och utbildade lärare.

Utveckla kommunens yrkesutbildningar

Södertälje kommun satsar på att behålla och utveckla de kommunala yrkesprogrammen på gymnasienivå, dels utifrån att det är en bra utbildning för eleverna, dels för att Södertälje har en stor arbetsmarknad med kompetensförsörjningsbehov av yrkesutbildad arbetskraft.

Fler förskole- och grundskoleplatser

Antalet barn i förskoleåldern prognostiseras minska något i Södertälje kommun fram till år 2026, förutom på den östra sidan av kanalen i Södertälje tätort. Antalet grundskolebarn förutses öka mest på den östra sidan av kanalen i Södertälje tätort. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med att anpassa antalet platser efter behov.

Alla barn och unga ska ha jämlika uppväxtvillkor

Alla barn och unga i Södertälje kommun ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor. Här ska alla elever, oavsett bakgrund eller vilken skola de går i, ges likvärdiga möjlighet och stöd att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och erbjudas möjligheter att delta i fritidsaktiviteter.

Arbetsro och inkludering i skolan

Södertäljes skolor ska fortsätta anpassa miljön efter elevernas behov och skapa en arbetsmiljö som är lugn och trygg. Skolans personal ska vara lyhörda för situationer som bidrar till stress och oro. Det kan handla om svårigheter att äta i matsalen, stressande situationer på rasten, högljudda och stökiga lektioner, svårighet med tider och scheman eller brist på någon att vända sig till om det är jobbigt. Det kan också handla om psykiska eller relationella kränkningar och mobbning.

Ny skola i Enhörna

År 2027 ska en ny skola stå färdig i Enhörna, som även inkluderar ett högstadium. Skolan kommer stärka kommundelen och öka attraktiviteten för familjer att bosätta sig här.

Fastighetsunderhåll

Det finns behov av att underhålla och förbättra befintliga skollokaler på flera kommunala skolor i olika delar av kommunen, både för att säkerställa en bra undervisningsmiljö, för att eventuellt anpassa kapaciteten och för att det ska vara en trivsamt arbetsplats för lärare och elever.

Studie- och yrkesvägledning

För att förbereda elever på det kommande arbetslivet, guida och stötta dem i deras val av utbildning ska kommunens studie- och yrkesvägledning stärkas.

FOTO: PONTUS ORRE

5.2 Södertälje växer hållbart

I takt med att Södertälje växer behöver bostadsbyggande, nya arbetsplatser och utbyggnad av infrastruktur följas åt. Södertälje ska växa på ett sätt som gynnar Södertäljes invånare men också våra företag och vår miljö. Det innebär att det byggs energieffektiva bostäder, vi främjar kollektivtrafik och cykling samt bevarar grönområden och vattendrag. En sund och hållbar samhällsbyggnad skapar levande, trivsamma och trygga miljöer, samtidigt som den minimerar negativ påverkan på klimatet. Trots det rådande ekonomiska läget är det viktigt att upprätthålla arbetet med detaljplanering och översiktsplanen.

Genomtänkt stadsplanering ökar tryggheten

Samhällsbyggnad är en grundläggande faktor som påverkar trygghet och säkerhet i kommunen genom planering och utformning av infrastruktur, bostäder och offentliga rum. Stadsplaneringen ska främja social samvaro och ökad trygghet i det dagliga livet. Därför satsar kommunen på att utveckla stadsmiljön med mötesplatser som tillhandahåller ekosystemtjänster och gör staden och tätorterna mer trivsamma och attraktiva. Arbetet med trädplantering ska utvecklas.

Ett centrum under utveckling

Södertälje centrum ska fortsätta att utvecklas till en plats där invånare och besökare trivs och umgås. Det ska vara trevligt och enkelt att besöka centrum för att handla, äta, delta i kulturaktiviteter och liknande. Kommunens samverkan med handlare, näringsidkare och fastighetsägare gällande centrumutveckling ska fortsätta.

Marenplan är en viktig del i Södertäljes utveckling. De omfattande investeringar som sker under de kommande åren vid och runt Maren kommer lyfta området ytterligare. Parallellt fortsätter satsningar för att göra övriga stadskärnan mer attraktiv och levande.

En levande landsbygd

En av styrkorna med Södertälje kommun är att det finns både stadsbebyggelse och en levande landsbygd med olika kommundelar som var för sig har en egen identitet. Kommunen ska värna och utveckla de unika kvaliteter som respektive kommundel har. Arbetet med landsbygdsutvecklingen ska fortsätta och fler ska ges möjlighet att bo, verka och driva företag på landsbygden. Under budgetperioden ansluts Hölö till Himmerfjärdsverket vilket möjliggör för fler bostäder.

Hållbart byggande

Planering och byggande ska vara resurseffektivt, miljövänligt och utformas så att det bidrar till en positiv stadsbild och livet i samhället. En modern hållbar stadsplanering bidrar också till att öka attraktiviteten för att bo i kommunen. Arkitekturstrategin är en viktig del i arbetet med den framtida utvecklingen av våra livsmiljöer. Arbetet med hållbart byggande ska utvecklas och leda till att vi kan bygga nytt samtidigt som vi tar ansvar för framtida generationer.

Cykelsatsning

Södertälje ska vara en kommun som främjar cykling. Därför görs investeringar och satsningar enligt cykelplanen i cykelgarage, cykelvägar och andra åtgärder som underlättar för cyklister. Investeringsmedlen till cykelvägar är fortsatt prioriterade, enligt den utbyggnad som cykelplanen föreskriver.

Hållbara transporter

Ett systematiskt arbete med att förbättra tillgängligheten för olika transportmedel är nödvändigt för att alla ska kunna röra sig i samhället på lika villkor. Antalet laddningsbara bilar som säljs i Sverige ökar snabbt och arbetet med en utvecklad laddinfrastruktur ska fortgå.

För att fler ska kunna välja kollektivtrafiken som färdmedel till jobb, skola och fritidsaktiviteter behöver den bli mer pålitlig. Därför ska kommunen samverka med regionen kring dessa frågor.

FOTO: VISIONSBILD

FOTO: SCANDINAV BILDBYRÅ

5.3 En ansvarsfull omsorg och äldreomsorg

I takt med att Södertälje växer blir även gruppen invånare över 65 år större. Den största procentuella förändringen fram till år 2038 beräknas ske i åldersgruppen 90 år och äldre. Detta kommer leda till ökade behov av boendeformer för äldre och hemtjänst.

En av kommunens huvuduppgifter är att utveckla välfärden, bland annat omsorgen och äldreomsorgen. Den primära uppgiften, i takt med att antalet äldre ökar, blir därför att fortsätta bygga ut våra äldreboenden och att förstärka och säkerställa grundbemanningen inom äldreomsorgen.

Grunden för ett starkt skydds nät är en väl fungerande organisation kring styrning och handläggning av beslut. Alla personer med funktionsnedsättning ska med stöd så långt som möjligt kunna leva ett självständigt liv utifrån sina egna förutsättningar.

Omsorgen och äldreomsorgen i Södertälje kommun ska präglas av lyhördhet och ansvarstagande.

Teknik för att stärka individer och underlätta för personal

Att följa med i utvecklingen och anpassa både personalens och brukarnas vardag med trygghetsskapande välfärdsteknik är en viktig åtgärd, ur kvalitets- och kostnadsperspektiv. Det finns teknik som kan underlätta för äldre, förlänga och öka självständigheten samt möjligheten att bo kvar i den egna bostaden längre. Digitalisering av vissa arbetsuppgifter kan också förenkla och effektivisera vissa av personalens arbetsuppgifter. Den insparade tiden och resurserna ska läggas på fysisk närvaro hos den enskilde, där och när det behövs. Utförandet av insatserna ska anpassas utifrån individens behov.

Utbildning och språkundervisning på arbetstid

Under flera år har äldreomsorgsnämnden arbetat intensivt med att förbättra villkoren för personalen, som är omsorgens viktigaste resurs. Sedan 2020 har drygt 200 medarbetare inom äldreomsorgen och hemtjänsten deltagit i språkutvecklande insatser och cirka 140 medarbetare har vidareutbildats inom vård och omsorg till undersköterskor. För att klara av att balansera både arbete och privatliv förläggs dessa utbildningar under arbetstid.

Personal med rätt kompetens

Det är hård konkurrens på arbetsmarknaden och därför av stor vikt att Södertälje kommun fortsätter arbeta aktivt för att stärka sitt arbetsgivarvarumärke. För att rekrytera och behålla den personal som finns idag ska kommunen fortsätta stärka möjligheterna till att utvecklas inom yrket, minska belastningen och stressnivån som påverkar både personal och brukare.

Kompetensutvecklingen för medarbetare inom hemtjänsten samt vård och omsorg för unga med funktionsnedsättning ska öka.

Arbetsvillkor i äldreomsorgen

Arbetsvillkoren särskilt inom äldreomsorgen behöver fortsätta utvecklas, då verksamheten behöver ha kunnig och kompetent personal som både har yrkeskunskap och goda språkkunskaper. Genom att vara en attraktiv arbetsgivare som jobbar med vidareutbildning, schemaläggning och organisering av arbetet kan Södertälje kommun säkerställa att befintlig personal trivs och utvecklas i sitt arbete samtidigt som vi kan locka fler att vilja jobba för kommunen. Delade turer ska undvikas.

Äldreboende i utveckling

I takt med att antalet äldre i befolkningen växer ökar även behovet av stöd och omvårdnad dygnet runt. Ett arbete har därför påbörjats med att bygga

ytterligare ett vård- och omsorgsboende i kommunen, med 72 lägenheter. Detta beräknas stå klart under 2026. Externa aktörer inom äldreomsorgen är ett komplement till verksamhet i egen regi.

Förstärka teamet för trygghet och säker hemgång

Detta stöd ges vid behov till personer efter en sjukhusvistelse för att fortsätta kunna bo kvar i sitt ordinarie boende så länge som möjligt. Kommunen arbetar i nära samverkan med Södertälje sjukhus samt primärvården för att, med mer omfattande stöd och omvårdnad i hemmet, ge trygghet och stöd och därmed förhindra mer omfattande insatser eller ny sjukhusvistelse.

En omsorg att lita på

En viktig del i kommunens uppdrag är att se till att alla invånare får det stöd de har behov och rätt till. Kommunen ska arbeta målmedvetet för att säkerställa att alla med behov av LSS-stöd får den omsorg och hjälp de behöver. Samt skapa förutsättningar för att underlätta att delta i arbetslivet utifrån individens egna förutsättningar.

En anpassad omsorg

Varje individs förutsättningar och behov är unika och därför är ett nära samarbete med brukare av stor vikt. Brukare behöver få större inflytande över sin situation och därför ska utbudet av hjälpmedel, sysselsättning och stöd vara varierat och anpassat till de individuella behoven.

FOTO: LIZA SIMONSSON

5.4 Ett offensivt klimat- och miljöarbete

Klimatförändringar och minskad biologisk mångfald hotar en hållbar utveckling och oroar många människor. Konsekvenserna kommer vara stora för framtida generationers hälsa och överlevnad. Södertälje kommun har mycket natur att värna och ta hand om. Skogar, sjöar, vattendrag och odlingslandskap är resurser som vi är beroende av för att kunna leva ett gott liv. Våra tätorter är också livsmiljöer för många arter och när kommunen växer ska vi bygga så att både människa och natur får plats. Kommunen har ett starkt näringsliv som är med och leder utvecklingen mot en hållbar produktion som inte skapar klimatförändringar. För att nå de globala målen 2030 och Sveriges nationella miljömål behöver kommunen stärka det strategiska miljö- och klimatarbetet och arbeta effektivt utifrån miljö- och klimatstrategin.

Sänkta klimatutsläpp

Många av de åtgärder som behövs för att nå kommunens klimatmål ligger inom området samhällsbyggnad. Det handlar om hållbart byggande, energi-effektivisering, samhällsplanering för hållbara transporter, cykelvägar etcetera. Alla kommunens verksamheter måste öka sina ansträngningar för att nå de uppsatta klimatmålen. Offentlig upphandling ska användas som ett verktyg för hållbarhet.

Negativa utsläpp för att nå målen om att bli klimatneutrala

Kommunen arbetar för att få så kallade negativa utsläpp. Genom att använda biokol som kommunen producerar, omvandlas invånarnas trädgårdsavfall till negativa utsläpp. På Söderenergi pågår ett spännande arbete med Bio-CCS vid Igelstaverket, som på sikt kan generera väldigt stora negativa utsläpp.

Utveckla den lokala energiproduktionen

Den lokala energiproduktionen ökas genom satsningar på solceller på kommundomstadsfastigheter och en solcellspark på deponin som sluttäcks i Tveta utreds. Telge AB får ett uppdrag att bidra till att utveckla kommundomstadsfastighetens energiproduktion.

Grön innovation för ett hållbart samhälle

Den gröna omställningen skapar innovation och tillväxt. Södertälje Science Park är ett tydligt exempel på hur kommunen kan arbeta tillsammans med näringslivet för att driva på utvecklingen. Samarbetet med företag och andra aktörer för att nå klimatmålen ska utvecklas och leda till att utsläppen som bidrar till klimatförändringar minskar.

Återvinning och återbruk

Konsumtion är kopplad till många miljöproblem och därför är arbetet med resurs- och avfallshantering en viktig del i kommunens miljöarbete. Återanvändning och återvinning behöver utvecklas för att minska onödig resursanvändning som orsakar utsläpp. Kommunikationen med invånarna är viktig för att skapa delaktighet och underlätta för fler att leva hållbart.

Miljövänliga material ska användas

Södertälje kommun ska arbeta för att minska skadliga kemiska ämnen som påverkar miljö eller människa negativt. Arbetet med att minska plastanvändningen i alla verksamheter ska fortsätta, som en del i att nå målet om att bli en klimatneutral kommun.

Södertälje kommun ska vara en regional livsmedelsnod

Den kompetens och utvecklingskraft som finns i kommunen kring hållbara livsmedel ska tas tillvara och kommunen ska fortsätta utvecklas som nod för hållbar livsmedelsutveckling.

Beredskap har fått en högre prioritering och de resurser som avsätts för detta berör också livsmedelsförsörjningen vid kriser. Ett uppdrag läggs om att utreda en Naturskola med fokus på odling.

Ekosystemtjänster för en levande och attraktiv närmiljö

När kommunen växer behöver det säkerställas att viktiga grönområden bevaras och att ekosystemtjänster ingår i samhällsbygget. Investeringsmedel till ekosystemtjänster ligger kvar och arbetet med att plantera fler träd i stadsmiljöer stärks. Kommunen har varit en av de första i Sverige med att ta fram en pollineringsplan för att förbättra förutsättningarna för pollinerande insekter. Detta arbete ska fortsätta.

Fler våtmarker och friskare sjöar

En viktig del av kommunens miljöarbete är att bevara och återskapa våtmarker och att förbättra vattenstatusen i våra vattendrag. I sjöarna Måsnaren, Kyrksjön och Sillen kommer insatser för att förbättra vattenkvaliteten att genomföras under budgetperioden. Det görs också åtgärder för miljön i Skillebyån och Moraån i södra delen av kommunen.

Utveckla naturområden och tillgänglighet

Invånarna ska ha närhet till naturområden och därför fortsätter arbetet med naturvård och insatser för att underlätta friluftslivet. Kommunen arbetar också med att skydda mer natur. Ett nytt naturreservat i Vasaskogen beräknas invigas under 2024.

FOTO: PONTUS ORRE

5.5 Stärkt kultur och en meningsfull fritid

Kultur, idrott och alla goda krafter i samhället behövs mer än någonsin, när kommuninvånarnas trygghet hotas av en skrämmande våldsspiral. Södertälje kommun behöver mötesplatser och ett starkt civilsamhälle som motverkar att samhället förvandlas av rädsla. Kommunen ska möta upp de initiativ som tas av civilsamhället för att skapa ett tryggare samhälle. Kulturen är en drivkraft för den demokratiska utvecklingen och utgör en arena för samtal och debatt. Idrotten kan fånga upp ungdomar som annars riskerar att dras in i negativa miljöer. Det finns mycket positivt som ständigt pågår i kommunen, som vi ska stärka och se till att fler invånare blir en del av.

Barn och ungas uppväxtvillkor prioriteras högst

En meningsfull fritid är centralt för att ge barn och unga en bra start i livet. De lyckade lovsatsningarna kommer fortsätta med ett stort utbud av aktiviteter under skolloven. Flera nya lekplatser kommer anläggas, bland annat i Hölö, Järna och Enhörna. För ungdomar finns flera fritidsgårdar runt om i kommunen där professionell personal ständigt utvecklar verksamheten tillsammans med ungdomarna. Ytterligare en fritidsgård byggs i västra Södertälje som ska förena Ronna, Lina och Geneta.

Södertälje är en idrottskommun

Södertälje är och ska fortsätta vara en kommun präglad av idrott. Idrottsplatser och anläggningar i hela kommunen, för såväl organiserad som spontan idrott, ska fortsätta utvecklas. Kommunen stödjer idrottsföreningar med verksamhetsbidrag och ett antal viktiga investeringar pågår.

Dessutom fortsätter arbetet för en tredje isyta i Wasaområdet och för att utreda en lämplig plats för ytterligare idrottshall i Järna.

Fler mötesplatser

Det är viktigt att kommunen tar hand om de mötesplatser som finns och fortsätter utveckla flera. Kommunen ska satsa på att skapa fler träffpunkter och samlingslokaler i olika stadsdelar för att ge möjligheter till fler aktiviteter.

Alla ska känna sig delaktiga

Gemenskap utvecklar tillit mellan människor, vilket är centralt i ett demokratiskt samhälle där alla ska känna sig inkluderade. Kommunen arbetar aktivt med att skapa fler möjligheter för kommuninvånarna att vara delaktiga i samhället, genom exempelvis medborgardialoger och digitala verktyg för påverkan. Södertälje kommun har stora utmaningar med lågt valdeltagande och under nästa år tillförs resurser för insatser för ökat valdeltagande i EU-parlamentsvalet.

Kultur som berikar

Södertälje har ett rikt kulturliv som kommunen stödjer genom verksamhetsbidrag och den egna stadsscenen. Kommunen avsätter årligen medel för att upprätthålla en konsthall med kvalitet i Södertälje. Investeringen på konst i offentliga miljöer fortsätter.

Språk är nyckel till integration

Biblioteken spelar en viktig roll för kulturen, det demokratiska samhället och för att vårda och utveckla språket. Barns och ungas språkutveckling och möjlighet att få tillgång till böcker och bibliotek är av särskild vikt. När ombyggnationen av Futurum i Järna står klart kommer biblioteket att flytta sin verksamhet till de nya lokalerna.

Föreningsliv som tar ansvar

Ett starkt föreningsliv är viktigt för ett levande samhälle där invånare kan engagera sig efter intresse på fritiden. Kommunen ska aktivt stödja föreningar och fortsätta arbetet med samverkansöverenskommelsen. Kommunen ska säkerställa att föreningsbidragen används på rätt sätt och att underlag för bidrag är korrekta i syfte att stävja fusk.

Friluftsliv och intressanta besöksmål

Kommunen har många besöksmål som lockar såväl våra egna invånare som andra kommuninvånare. Södertälje har en vacker natur som bjuder in till friluftsliv och där våra satsningar på grillplatser, gångstigar och annat ökar kvaliteten på upplevelserna. Torekällberget och Tom Tits Experiment är andra besöksmål som vi fortsätter utveckla. Det pågår även ett arbete med investeringar på Farstanäs camping för att lyfta området.

FOTO: DAVID LAGERLÖF

5.6 En trygg och säker kommun

Södertälje kommun har under flera år sett hur den grova organiserade brottsligheten tar sig in i vår välfärd och olika samhällssektorer i syfte att tillskansa sig pengar och beslut man inte har rätt till.

I Södertälje ska kampen mot den grova organiserade brottsligheten fortsätta och intensifieras. Det är i samverkan med andra myndigheter, föreningsliv och civilsamhälle vi kan åstadkomma de bästa förändringarna. Södertälje kommun ser ständigt nya sätt att utveckla samverkan och hitta lösningar för att motverka fusk och bedrägerier. Södertälje kommun har utan jämförelse kommit längst i arbetet mot den grova organiserade brottsligheten.

Stoppa rekryteringen av unga till kriminella gäng

Socialtjänstens och skolans viktiga uppgifter med att hjälpa barn som begått brott, utsatts för brott eller är i riskzonen att rekryteras till brottslig verksamhet ska fortsätta och förstärkas. Vi stärker resurserna till Socialtjänsten som arbetar med barn och unga i riskzonen till kriminalitet.

Inkludering och jämställdhet

En aspekt av trygghet är att ingen ska utsättas för diskriminering, oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, religion eller annan trosuppfattning. Kommunen ska arbeta för att bli mer inkluderande och jämställdhetsarbetet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Trygghetsskapande åtgärder

För att Södertälje kommun ska vara en trygg plats för alla invånare och besökare behöver vi fortsätta utveckla mötesplatser, underhålla och förbättra belysning, grönstruktur och slyröjning. Vi ser även positivt på att sätta upp kamera-bevakning på mindre trygga platser.

Höjd säkerhet och beredskap

Med det oroliga läget i vår omvärld står Sverige nu inför det mest allvarliga läget sedan andra världskriget. Av den anledningen är det viktigt att höja beredskapen i händelse av krigs- och krissituationer. Kommunen ska se över vilka insatser som behövs i närtid och se till att invånarna är förberedda om läget försämras.

Familjecentralerna utbildar och stöttar

Socialtjänsten är främst en stödjande och stöttande verksamhet, och då behöver också resurser läggas på att barn och unga får en mer stabil hemmiljö. Det vill vi göra genom att utöka antalet familjecentraler, hjälpa föräldrar i sitt föräldraskap genom kurser och utbildningar och genom att kunna erbjuda stöttande insatser, som t ex ungdomsmottagning.

Förebygga våld i nära relation

Upplevelse av eller utsatthet för våld är den största riskfaktorn för sociala problem samt i våldsutövning i samhället. Vi tillsätter därför ytterligare medel till socialnämnden för att minska skadeverkningarna och förebygga våld i nära relationer i samverkan med Polisen.

Samverkan och samordning mot brott

Alla goda krafter behövs i den svåra tid som Sverige befinner sig i. För att kunna stärka tryggheten framgångsrikt behövs ökade samarbeten mellan kommunen och andra myndigheter, skolor, näringsliv och civilsamhälle. Vi ska fortsätta vårt intensiva arbete med att identifiera och åtgärda otrygga miljöer och bekämpa mängdbrott.

Kommunen ska vara samordnande och driva på den positiva förändringen. Samverkan med Polisen inom ramen för Pax ska fördjupas för att motverka korruption, identifiera och hantera otillbörlig påverkan och bekämpa olovligt utnyttjande av bidragssystemen.

EBO-lagen sätter många i otrygga situationer

Det stora trycket på kommunen, med ett högt flyktingmottagande via EBO, är ett problem som sätter många oskyldiga individer och familjer i bedrövliga situationer. EBO är ett otryggt sätt att starta livet i Sverige på som driver alltför många i händerna på svart arbets- och bostadsmarknad. Vi fortsätter därför driva frågan om avskaffande av EBO-lagen för att få bättre kontroll på mottagandet.

Avfallsdumpning och nedskräpning

Hela Södertälje ska vara rent, snyggt och tryggt. Vi stärker arbetet med att avslöja och motverka otillåten markanvändning och sopdumpning. Det intensifierade tillsynsarbetet kopplat till avfallskedjan fortsätter och utvecklas för att bidra till sund konkurrens.

Trygga bostadsmiljöer

Alla som bor i kommunen ska ha goda livsvillkor och kunna bo i trygga bostadsmiljöer. Kommunens bostadsbolag ska i dialog med andra bostadsbolag stärka arbetet mot olovlig andrahandsuthyrning för att skapa tryggare bostadsmiljöer.

FOTO: PONTUS ÖRRRE

FOTO: GENREBILD

5.7 Ett växande arbets- och näringsliv

Näringslivet i Södertälje är en nödvändig livsnerv för vår kommuns fortsatta utveckling. Till skillnad från i andra delar av landet är inte kommunen den största arbetsgivaren i Södertälje. Här finns stora exportindustrier med hundraåriga anor, internationella forskningsföretag och en mångfald av små och medelstora företag. Alla dessa utgör ett starkt och framtidsinriktat näringsliv som ska fortsätta att växa och utvecklas. Även Södertäljes arbetsliv ska stärkas och fortsätta utvecklas. För att klara framtidens demografiska och ekonomiska utmaningar krävs att fler är med och bidrar till vår gemensamma välfärd. Fokus på att bidra till att fler människor kan ta sig till egen försörjning genom stödinsatser och utbildning är av stor vikt.

Ett hållbart växande näringsliv

Näringslivet i Södertälje ska fortsätta växa och utvecklas på ett hållbart sätt. För kommunens fortsatta utveckling är ett gott företagsklimat och framgångsrikt näringsliv nödvändigt. Företag ska kunna blomstra i hela kommunen och bidra till stadens utveckling och tillväxt, likaså bidra till utvecklingen av vår landsbygd och våra kommundelar.

En stark kompetensförsörjning

Sveriges näringsliv, kommuner och regioner står inför stora utmaningar i att hitta rätt personal med rätt kompetens. Kompetensutmaningen är en av framtidens mest avgörande frågor för fortsatt stabil utveckling och välfärd. Därför ska särskilt fokus läggas på att identifiera och underlätta arbetsmarknadens behov av kompetens.

Fler i arbete

Den nuvarande ekonomiska situationen i Sverige och världen kräver gemensamma krafttag för att förhindra och minska arbetslösheten. Både näringslivet och kommunens verksamheter står inför stora utmaningar i att hitta rätt kompetens vilket ökar behovet av att få fler människor anställningsbara. Kommunen ska möjliggöra för stöd och hjälp in i arbetslivet och egen försörjning till de personer som idag av olika anledningar står utanför arbetsmarknaden.

Utbildning anpassad efter arbetsmarknadens behov

För att kunna möta de utmaningar som kommunen står inför med kompetensbrist och en riskerande ökande arbetslöshet, krävs att de utbildningsmöjligheter som erbjuds idag inom gymnasiet, yrkeshögskolan och vuxenutbildningen är anpassade efter det rådande läget. Södertälje ska erbjuda kvalitativa utbildningar anpassade efter arbetsmarknadens behov för att möjliggöra fortsatt utveckling av kommunen och näringslivet.

Service och minskad byråkrati

Södertälje kommuns service gentemot företagen ska vara präglad av goda dialoger och effektivitet. Frågor och ärenden som inkommer ska behandlas enkelt och effektivt, utan att tumma på rättssäkerheten. Kommunen ska vara tydlig i sina dialoger med Södertäljes företagare och den lotsfunktion som nu inrättats bidrar till en bättre och effektivare service till våra företag.

Effektiva upphandlingar

Södertälje kommuns upphandlingar ska genomföras på ett korrekt och rättsäkert sätt. De ska också vara tydliga och enkla att delta i. Lokala företag i Södertälje ska på ett tydligt och serviceanpassat sätt stimuleras att delta i de upphandlingar som görs på beställning av kommunen.

5.8 Ekonomi och styrning

År 2022 hade kommunen ett positivt resultat på 457 miljoner kronor och kommunkoncernen på 392 miljoner kronor. En avsättning till resultatutjämningsreserven kunde göras som nu omfattar 300 miljoner kronor. Detta sammantaget gör att Södertälje kommun står bättre ekonomiskt rustad än många andra kommuner inför de kommande prognostiserade åren av lågkonjunktur.

Antalet anställda i kommuner och regioner beräknas fortsätta öka samtidigt som det kommer vara hård konkurrens om arbetskraften. Arbetsgivare i kommuner och regioner kommer därför behöva lägga större fokus på att behålla medarbetare, jobba med omställning och öka sin attraktionskraft på ett flertal olika plan.

En stabil ekonomi

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för en fortsatt utveckling av vår kommun. Södertälje är väl förberedd för den situation som nu råder men även vår kommun påverkas av det rådande ekonomiska läget. Då gäller det att hålla med de resurser som finns till förfogande och säkerställa att varje krona används effektivt.

Den situation som Södertälje och Sverige står inför kräver återhållsamhet och försiktighet. Vi säkerställer att kommunens verksamheter har de medel som krävs för att fortsätta erbjuda Södertäljes invånare en trygg och effektiv service.

En attraktiv och ansvarsfull arbetsgivare

De kommande åren är bristen på arbetskraft en stor utmaning. Inom de områden där det finns utbildade personer kvarstår utmaningen att dessa ska välja kommunen framför andra arbetsgivare och branscher. För att kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens ska kommunen fortsätta det arbete som påbörjats med arbetsgivarvarumärke och kompetenshöjande insatser.

Kommunen ska vara en bra arbetsgivare. Den som är anställd ska känna sig trygg och trivas med sitt arbete. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är prioriterat och kommunen ska fortsätta sitt arbete för att befintlig och ordinarie personal är friska och närvarande på jobbet och att sjuktalen sänks. Kommunens förvaltning och bolag ska samverka kring arbetsgivarfrågorna.

Ett tydligt ledarskap

Ledarskapet är en avgörande faktor för möjligheten att lyckas som arbetsgivare. I förvaltningen har principer för chefsuppdragen fastställts, i syfte att säkerställa att hela organisationen utvecklas i riktning mot att chefer i samtliga verksamheter har ett rimligt antal medarbetare.

Principerna som fastställts implementeras löpande och ska följas upp för att säkerställa att syftet med förändringen uppnås. Medarbetarna ska ha möjlighet till bra dialoger och återkoppling.

Kompetens kommer alltid i första hand vid rekryteringar och det finns ett långsiktigt värde med att fler chefer är bosatta i Södertälje kommun.

6. Nämndspecifika fokusområden

Nämnderna ska förhålla sig till kommunfullmäktiges mål i sina verksamhetsplaner genom att förtydliga och konkretisera målen inom ramen för sitt specifika samhällsuppdrag och de målgrupper nämnderna ansvarar för.

I nämndernas reglementen har kommunfullmäktige beskrivit vilka samhällsuppdrag som respektive nämnd ansvarar för. Samtliga nämnder förväntas fokusera på att hålla hög kvalitet i de ansvarsområden som angivits i respektive reglemente. Nämnderna förväntas också systematiskt analysera och förbättra sitt arbete inom samtliga ansvarsområden samt prioritera vilka delar av verksamheterna som är viktigast att stärka under budgetperioden. Slutligen anger kommunfullmäktige nedan specifika fokusområden för varje nämnd som de förväntas att särskilt fokusera på under kommande verksamhetsår.

Kommunstyrelsen ska

- Stärka och utveckla sin uppsiktsplikt och strategiska styrning av kommunkoncernen.
- Ge näringslivet förutsättningar att utvecklas genom att möjliggöra företagsmark i attraktiva lägen.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.
- Utveckla det strategiska miljö- och klimatarbetet i kommunen. Utgångspunkt är FN:s globala hållbarhetsmål, Sveriges nationella miljömål och kommunens styrdokument på området.
- Säkerställa en bra och effektiv organisation.
- Säkerställa kommunens arbete med demokrati, jämställdhet och integration.
- Säkerställa kommunens arbete med trygghet och säkerhet.
- Stärka och utveckla Södertälje som ett attraktivt besöksmål.

Utbildningsnämnderna ska

- Säkerställa att Södertälje kommuns barn och unga får en god utbildning.
- Särskilt fokusera på språkutveckling i förskola samt läs- och skrivutveckling i övriga skolformer.
- Utifrån 2023 års översyn av studie- och yrkesvägledningen i grund- och gymnasieskola fortsätta utveckla arbetet under 2024.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Byggnadsnämnderna ska

- Fortsätta med en hållbar samhällsplanering med sikte på nya och växande företag, nya bostäder och offentliga verksamheter.
- Fortsätta arbetet med effektiv och rättssäker handläggning samt agera för att ytterligare stärka tillämpning och regelverk för att utestänga oseriösa aktörer.
- Utveckla och förstärka bemötandefrågorna i myndighetsutövningen.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Tekniska nämnderna ska

- Fortsätta arbetet med att skapa trygga miljöer på allmänna platser.
- Ge näringslivet förutsättningar att utvecklas genom att möjliggöra företagsmark i attraktiva lägen.
- Fortsätta arbetet med att skapa attraktiva, innehållsrika och välkomnande mötesplatser i kommunens utemiljöer som i stor utsträckning innefattar ekosystemtjänster.
- Prioritera arbetet med att förhindra och förebygga nedskräpning och avfallsdumpning.
- Arbeta för långsiktigt hållbar markanvändning.
- Fortsätta det långsiktiga arbetet med att införa en underhållsnivå för beläggningar på gator och cykelvägar som säkrar funktion och livslängd samt skyddar de underliggande tekniska systemen.
- Arbeta systematiskt för att öka tillgången till laddinfrastruktur för elfordon tillsammans med koncernen och privata fastighetsägare.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Kultur- och fritidsnämnderna ska

- Ha ett tydligt jämställdhetsfokus gällande kultur och idrott.
- Fortsätta utveckla biblioteken, med en tydlig målsättning att nå alla oavsett var du bor eller vilken bakgrund du har.
- Fortsätta fritidsgårdarnas arbete med en professionell struktur för trygga utvecklande och välkomnande miljöer som passar för alla.
- Förstärka framgångsfaktorer för kulturskolan så att fler barn och unga får möjlighet att ta del av utbudet.
- Tillämpa föreningsbidragsregler som är välkända, förankrade och uppföljningsbara samt säkerställa att reglerna för föreningsbidrag efterlevs.
- Inom sina ansvarsområden vara med och stärka Södertälje som en attraktiv besöksort genom att skildra det mångkulturella Södertälje ur ett historiskt perspektiv samt utveckla besöksområden för bland annat fler event, lekplatser och strövområden.
- Förbättra kulturens tillgång till scener.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Äldreomsorgsnämnden ska

- Säkerställa en tillräcklig utbyggnad av vård- och omsorgsboenden samt se över andra boendeformer.
- Genom ett systematiskt kvalitetsarbete arbeta för att öka utförandegraden samt kvaliteten inom hemtjänsten.
- Samverka med och följa upp verksamheten hos externa utförare inom hemtjänsten.
- Utveckla maten och måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen.
- Stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för äldre, bland annat genom mötesplatser i stads- och kommundelar.
- Genom utbildningsinsatser öka kompetensen samt språknivån hos omsorgspersonalen.
- Öka den medicinska kompetensen på vård- och omsorgsboendena.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Omsorgsnämnden ska

- Arbeta för att alla barn, ungdomar och vuxna så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar och med rätt stöd ska kunna leva ett självständigt liv.
- Samverka med och följa upp verksamheten hos externa utförare.
- Genom utbildningsinsatser öka kompetensen samt språknivån hos omsorgspersonalen.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Socialnämnden ska

- Fortsätta stärka det förebyggande arbetet kring barn och unga för att säkerställa att social problematik identifieras och att tidiga insatser kan ges.
- Öka insatserna för mer likvärdiga uppväxtvillkor för barn och unga.
- Medverka till att de individer som är en del av nämndens insatser rustas för arbetslivet och får rehabiliteringsinsatser för att stå till arbetsmarknadens förfogade och få stöd att söka arbete i samarbete med arbetsförmedlingen.
- Verka för att etablera fler familjecentraler i samarbete med regionen.
- Minska skadeverkningarna och förebygga våld i nära relationer i samverkan med Polisen och andra samhällsaktörer.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Miljönämnden ska

- Utveckla naturvården för att tillgängliggöra naturen och friluftslivet för fler och stärka arbetet med kommunala naturreservat.
- Värna om den biologiska mångfalden och värdefulla naturmiljöer.
- Utveckla Naturskolan för att nå fler inom skolan och även pröva att nå nya målgrupper.
- Utveckla kommunens arbete med sjöar och vattendrag och hålla en hög takt i åtgärdsarbetet som till exempel nya våtmarker.
- Utveckla tillsynen avseende aktörer inom avfallskedjan.
- Bedriva tillsyn på ett effektivt och rättssäkert sätt och med gott bemötande.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

Arbets- och näringslivsnämnderna ska

- Utveckla Södertälje som växande och attraktiv högskoleort.
- Stödja och utveckla förhållningssätt hos personalen som främjar tillväxt och ett positivt bemötande av näringslivet.
- Fortsätta utvecklingen av vuxenutbildningen utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv.
- Stärka arbetet med destinationsutveckling.
- Stärka samarbete mellan kommun och näringsliv i syfte att öka kompetensförsörjningen.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – Pax.

7. Uppdrag

Uppdrag till utbildningsnämnden

Genomföra en undersökning av grundskolornas skollokalers förutsättningar för undervisningskvalitet.

Genomföra en översyn av hur för-, grund-, och gymnasieskolor kan arbeta med verksamhetsidé, profilering och profilklasser. Utgångspunkterna är att det kan finnas skäl till att stärka/utveckla arbetet och att det blir konsekvenser av bland annat förändrad timplan i grundskolan.

Uppdrag till tekniska nämnden

Genomföra en översyn av möjligheten att utveckla hållbart byggande i Södertälje kommun.

Uppdrag till kultur- och fritidsnämnden

Genomföra en granskning av alla aktörer som på något sätt tar del av föreningsbidragen och säkerställa att reglerna för föreningsbidrag efterlevs.

Utreda hur Torekällberget ska utvecklas för att bli ett mer attraktivt besöksmål för både barn och vuxna.

Revidera samverkansöverenskommelsen i samarbete med civilsamhället och andra aktörer.

För att skapa nya möten, stärka sammanhållningen och möjliggöra för fler att ta del av det rika kulturliv som finns i kommunen, ska former och möjligheter för en ny kulturfestival med lokala aktörer prövas.

Uppdrag till miljönämnden

Som ett led i det långsiktiga arbetet med livsmedelsförsörjning, ökad kunskap och att främja odling ska former och möjligheter framåt för naturskola med odlingsfokus utredas, som komplement till befintligt koncept.

Uppdrag till kommunstyrelsen

Se över lokalkompensationsmodellen och hyreskompensationsmodeller.

Uppdrag till arbets- och näringslivsnämnden

Utveckla campus Telge.

Södertälje
kommun

Vårt viktigaste dokument

Dokumentet Mål och budget 2024 med plan för 2025 och 2026 är kommunens viktigaste styrdokument. Här berättar vi hur Södertälje kommun planerar använda dina skattepengar under den tiden. Här presenteras även de arbetsområden som vi inom kommunen och kommunägda bolagen kommer att fokusera på.

Detta dokument kompletteras av andra så kallade styrdokument som visar mer konkret hur arbetet ska genomföras.

Allt finns att läsa på:

www.sodertalje.se/styrande-dokument